

O B S A H:

1/ VYHLÁŠKA MPSV 324/2012 Sb., KTEROU SE STANOVÍ VÝŠE VŠEOBECNÉHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU A VÝŠE PŘEPOČÍACÍHO KOEFICIENTU ZA ROK 2011 A ZVÝŠENÍ DŮCHODŮ V ROCE 2013

2/ JAKÝ BUDE DOPAD NOVÉHO VVZ A KOEFICIENTU PRO JEHO PŘEPOČET DO DALŠÍCH ZÁKONŮ

3/ ZMĚNA ZÁKONA 155/95 Sb. O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

4/ JEŠTĚ K ČERPÁNÍ DOVOLENÉ NA ZOTAVENOU OD 1. 1. 2012

5/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY V PŘÍPADĚ SOUBĚHU ZAMĚSTNÁNÍ A POBÍRÁNÍ DŮCHODU

6/ STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE A DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ RESP. SLEVA NA STUDIUM

7/ KONEC LETNÍHO ČASU

8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

Příloha: Pozvánky na semináře

Koeficienty nárůstu VVZ pro důchody přiznávané v roce 2013

Praha 26. října 2012

Vážení přátelé,

dnešní číslo informačního servisu se z větší části věnuje změnám, které se týkají důchodového pojištění zaměstnanců. Z některých, zde uváděných údajů se vypočítávají i další hodnoty v oblasti sociálního, nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění, které jsou uvedeny v bodu 2 tohoto čísla. Přílohou tohoto informačního servisu je nabídka aktuálních seminářů ke změnám v zákonech, které by měly začít platit od 1. 1. 2013. Jejich program může být ještě upraven a rozšířen na základě rychlosti v postupu schvalování některých dalších zákonů.

1/ VYHLÁŠKA MPSV 324/2012 Sb., KTEROU SE STANOVÍ VÝŠE VŠEOBECNÉHO VYMĚROVACÍHO ZÁKLADU A VÝŠE PŘEPOČÍTACÍHO KOEFICIENTU ZA ROK 2011 A ZVÝŠENÍ DŮCHODŮ V ROCE 2013

Touto vyhláškou stanovuje MPSV pro účely důchodového pojištění **všeobecný vyměřovací základ (dále VVZ) za rok 2011 ve výši 25093 Kč a přepočítací koeficient pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2011 ve výši 1,0315**. Na základě těchto údajů jsme pro Vás vypočetli „koeficienty nárůstu VVZ“ **pro důchody přiznávané v roce 2013**, které jsou přílohou tohoto čísla. Koeficienty nárůstu VVZ pro výpočet při odchodu do důchodu v roce 2012 najdete v některé z našich brožur (AB-cedník, DÉMONÍK nebo v DIS 10/2011).

Touto vyhláškou se **zvyšují** rovněž **ČÁSTKY PRO STANOVENÍ VÝPOČTOVÉHO ZÁKLADU** (od 30. 9. 2011 se vypočítávají z průměrné mzdy, což je součin VVZ a koeficientu pro jeho přepočet zaokrouhleno na koruny nahoru). Tato **průměrná mzda** je v roce 2013 **25884 Kč** ($25093 \times 1,0315 = 25883,42$). Částky pro stanovení výpočtového základu budou od 1. 1. 2013 tyto:

- to, co se při výpočtu procentní výměry důchodu započte plně se zvýší z 11061 Kč na **11389 Kč** (od 30. 9. 2011 činí první redukční hranice 44% průměrné mzdy)
- to, co se započte v roce 2013 z 27% se zvyšuje z pásma 11061 – 29159 Kč na **11389 – 30026 Kč** (od 30. 9. 2011 činí druhá redukční hranice 116% průměrné mzdy)
- to, co se započte v roce 2013 z 19% bude **nad 30026 Kč do 103536 Kč** (od 30. 9. 2011 činí třetí redukční hranice 400% průměrné mzdy)
- to, co se započte v roce 2013 z 6% bude vše nad **103536 Kč**.

Tzn., že pokud měl někdo osobní vyměřovací základ pro výpočet důchodu 37800 Kč, započetlo by se mu v roce 2012 $11061 + (29159 - 11061) \times 0,28 + (37800 - 29159) \times 0,16 = 11061 + 5068 + 1383 = 17512 \text{ Kč}$. Při odchodu do důchodu až v roce 2013 by se ze stejného osobního vyměřovacího základu započetlo $11389 + (30026 - 11389) \times 0,27 + (37800 - 30026) \times 0,19 = 11389 + 5032 + 1478 = 17899 \text{ Kč}$.

Při rozhodování, zda je výhodnější odejít do starobního důchodu v roce 2012 nebo v roce 2013, je třeba vzít v úvahu to, že důchody přiznané v roce 2012 budou valorizovány pouze o 0,9% na procentní výměře (viz následující text) a naopak důchody přiznané v roce 2013 se budou počítat ze zvýšených koeficientů pro přepočet a z vyšších redukčních hranic (viz výše). Konkrétní výpočet výše důchodu

je možné si spočítat na stránkách MPSV v části důchodové pojištění, kde jsou uvedeny kalkulačky pro výpočet důchodu při odchodu do něj v roce 2012 nebo v roce 2013.

Stejnou vyhláškou MPSV se **ZVYŠUJÍ I DŮCHODY** přiznané **před 1. lednem 2013** a to tak, že

- **základní výměra** důchodu se zvýší o 60 Kč na **2330 Kč** (dosud 2270 Kč)
- **procentní výměra** důchodu se zvyšuje o **0,9%** procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

Vyhláška nabývá **účinnosti dnem 1. 1. 2013**, tzn., že důchody budou zvýšeny od splátky důchodu za měsíc leden 2013.

2/ JAKÝ BUDE DOPAD NOVÉHO VVZ A KOEFICIENTU PRO JEHO PŘEPOČET DO DALŠÍCH ZÁKONŮ

Z všeobecného vyměřovacího základu a z přepočítacího koeficientu k němu se vychází také při výpočtu některých dalších veličin, jako je např. minimální vyměřovací základ pro sociální zabezpečení a pro zdravotní pojištění, který budou platit OSVČ v roce 2013. Kromě toho se VVZ a koeficientu pro jeho přepočet použije i pro výpočet maximálního vyměřovacího základu pro pojistné na SZ a pro pojistné na VZP. Dále se použije tento údaj i pro výpočet redukčních hranic pro výpočet dávek nemocenského pojištění, redukčních hranic pro výpočet náhrady mzdy za prvních 21 kalendářních dnů pracovní neschopnosti apod.

▪ MINIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD PRO POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ U OSVČ

Pokud by OSVČ, která má podnikání jako „**hlavní výdělečnou činnost**“ podnikala **po celý rok 2013**, byl by minimální vyměřovací základ pro pojistné na SZ 12569 Kč ($25093 \times 1,0315 \times 0,5$). V roce 2013 se z této částky bere 50%, tj. **6471 Kč**. Minimální měsíční výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti by činila **1890 Kč** ($6471 \times 0,292$). Pokud by si OSVČ chtěla platit i nemocenskou, odváděla by měsíčně celkem **1981 Kč** ($6471 \times 0,306$).

U osob, které podnikání vykonávají jako tzv. „**vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**“ (to jsou poživatelé důchodů, rodičovského příspěvku nebo příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu, nezaopatřené děti nebo osoby, které kromě podnikání vykonávaly zaměstnání zakládající účast na důchodovém pojištění), bude v roce 2013 minimální vyměřovací základ pro pojistné na SZ 2589 Kč ($25093 \times 1,0315 \times 0,1$). Minimální měsíční výše záloh by činila **756 Kč** ($2589 \times 0,292$).

POZOR: u osob, které vykonávají tzv. „**vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**“ vzniká pojištění pouze v případě, že příjmy po odpočtu výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení dosáhnou alespoň 2,4násobek součinu VVZ a koeficientu pro jeho úpravu. Tzn., že pojištění nejsou a zálohy platit nemusí OSVČ, jejichž **příjmy snížené o výdaje** budou v roce 2013 **nižší než 62121 Kč** ($25093 \times 1,0315 \times 2,4$). Za rok 2012 je tato částka 60329 Kč.

▪ MAXIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD PRO ODVOD POJISTNÉHO NA SZ

Maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného na SZ by měl činit v roce 2013 48násobek průměrné mzdy.

VÝPOČET PRŮMĚRNÉ MZDY:

VVZ za rok 2011 = 25093 Kč, koeficient pro jeho přepočtení = 1,0315.

$25093 \times 1,0315 = 25883,42$ Kč

Průměrná mzda pro výpočet maximálního vyměřovacího základu činí v roce 2010 po zaokrouhlení směrem nahoru **25884 Kč**.

JAKÝ BUDE VÝPOČET MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍJMŮ, Z KTERÝCH SE BUDE POJISTNÉ ODVÁDĚT?

48násobek průměrné mzdy je **1242432 Kč** (25884×48), což odpovídá měsíčnímu příjmu zaměstnance 103536 Kč (což odpovídá výši třetí redukční hranice pro výpočet důchodu – viz výše).

JAK SE BUDE SLEDOVAT DODRŽENÍ MAXIMÁLNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU?

- pokud má zaměstnanec pouze jednoho zaměstnavatele, bude se pojistné odvádět až do doby, kdy zaměstnancův vyměřovací základ dosáhne částky 1242432 Kč. Potom se již pojistné na SZ odvádět nebude.
- pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, bude se u všech těchto zaměstnavatelů odvádět do doby, než dosáhne jeho vyměřovací základ částky 1242432 Kč. Po skončení roku požádá zaměstnanec o potvrzení úhrnu vyměřovacích základů své zaměstnavatele a v případě překročení částky 1242432 Kč, požádá o vrácení pojistného na SZ z částky nad tuto hranici.

POZNÁMKA: pokud bude schválen zákon o změně zákonů v souvislosti se snižováním schodku veřejných rozpočtů, bude maximální vyměřovací základ pro pojistné na SZ zároveň hranicí pro odvod solidární daně, která by činila 7% z částky nad 103536 Kč měsíčně.

▪ MAXIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD PRO ODVOD POJISTNÉHO NA VZP

Maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného na VZP by měl činit pro rok 2013 72násobek průměrné mzdy.

POZNÁMKA: pokud bude schválen zákon o změně zákonů v souvislosti se snižováním schodku veřejných rozpočtů, bude maximální vyměřovací základ pro VZP zrušen a bude se odvádět pojistné na VZP z celého vyměřovacího základu.

Průměrná mzda pro výpočet maximálního vyměřovacího základu činí v roce 2010 po zaokrouhlení směrem nahoru **25884 Kč**.

JAKÝ BUDE VÝPOČET MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍJMŮ, Z KTERÝCH SE BUDE POJISTNÉ ODVÁDĚT?

72násobek průměrné mzdy je **1863648 Kč** (25884×72), což odpovídá měsíčnímu příjmu zaměstnance 155304 Kč.

JAK SE BUDE SLEDOVAT DODRŽENÍ MAXIMÁLNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU?

- pokud má zaměstnanec pouze jednoho zaměstnavatele, bude se pojistné odvádět až do doby, kdy zaměstnancův vyměřovací základ dosáhne částky 1863648 Kč. Potom se již pojistné na VZP odvádět nebude.
- pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, bude se u všech těchto zaměstnavatelů odvádět do doby, než dosáhne jeho vyměřovací základ částky 1863648 Kč. Po skončení roku požádá zaměstnanec o potvrzení úhrnu vyměřovacích základů své zaměstnavatele a v případě překročení částky 1863648 Kč, požádá o vrácení pojistného na VZP z částky nad tuto hranici.

POZOR: u maximálního vyměřovacího základu na VZP bude potřeba sledovat, zda nedojde k jeho zrušení od 1. 1. 2013! (viz program listopadových seminářů).

▪ VÝŠE MINIMÁLNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU PRO ODVOD POJISTNÉHO NA VZP U OSVČ

Podle § 3a odst. 2 zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP se z VVZ a koeficientu pro jeho přepočet vychází i při výpočtu minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na VZP u OSVČ.

Minimálním vyměřovacím základem se rozumí dvanáctinásobek 50% průměrné mzdy.

Průměrná mzda se zjistí jako součin VVZ a koeficientu pro jeho přepočet za rok, který o 2 roky předchází... Tzn., že pro minimální vyměřovací základ pro rok 2013 jsou rozhodné údaje z roku 2011.

Minimální vyměřovací základ činí 155301 Kč ($25093 \times 1,0315 \times 12 \times 0,5 = 155300,57$).

Minimální výše pojistného na VZP u OSVČ činí po zaokrouhlení na koruny směrem nahoru 20966 Kč ($155301 \times 0,135 = 20965,635$).

Minimální výše zálohy bude v roce 2013 **1748 Kč** ($20966:12$). V roce 2012 byla minimální výše záloh na pojistné na VZP 1697 Kč. Minimální vyměřovací základ neplatí pro osoby, za které je plátcem stát (poživatelé důchodů, studenti, osoby na MD nebo RD apod.) a dále na OSVČ, které jsou zároveň zaměstnanci a platí si pojistné na VZP minimálně z minimální mzdy.

Z toho vyplývá, že si OSVČ budou muset od roku 2013 platit zálohy na pojistné na VZP minimálně ve výši 1748 Kč

▪ JAKÉ BUDOU REDUKČNÍ HRANICE PRO VÝPOČET NEMOCENSKÉHO V ROCE 2012

Redukční hranice pro výpočet nemocenských dávek se rovněž vypočtou z všeobecného vyměřovacího základu za rok 2011 a koeficientu pro jeho přepočet, které se stanoví pro účely důchodového pojištění.

Všeobecný vyměřovací základ za rok 2011 (VVZ)		25093
Koeficient pro přepočet VVZ za rok 2011		1,0315
Přepočtený VVZ	$25093 \times 1,0315$	25883,42
První redukční hranice (dále jen RH)	Jedna třicetina z přepočteného VVZ	862,78
První redukční hranice po zaokrouhlení		863 Kč
Druhá redukční hranice	1,5násobek první RH	1295 Kč

	(862,78x1,5=1294,17)	
Třetí redukční hranice	3násobek první RH (837,89x3=2588,34)	2589 Kč

Z těchto redukčních hranic se budou v roce 2013 vypočítávat dávky nemocenského pojištění (nemocenské, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), které budou vyplácet příslušné OSSZ. U nemocenského a ošetrovného se do první redukční hranice započte vyměřovací základ zaměstnance 90%, u peněžité pomoci v mateřství a u vyrovnávacího příspěvku se do první redukční hranice započítává denní vyměřovací základ i nadále ve výši 100%. U všech dávek nemocenského pojištění se mezi první a druhou redukční hranicí započte denní vyměřovací základ 60% a mezi druhou a třetí redukční hranicí se započte 30%.

Všechny dávky nemocenského pojištění se budou i nadále poskytovat za kalendářní dny.

Výše redukčních hranic pro účely nemocenského pojištění byla vyhlášena **sdělením MPSV 336/2012 Sb.**, a to ve stejné výši jakou jsme pro Vás vypočetli.

▪ **REDUKČNÍ HRANICE PRO VÝPOČET NÁHRADY MZDY ZA DOBU PRVNÍCH 21. KALENDÁŘNÍCH DNŮ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI**

Pro výpočet náhrady mzdy se redukční hranice pro nemocenské (viz předchozí bod) vynásobí koeficientem 0,175 a zaokrouhlí se na haléře směrem nahoru. Tím se získá přepočet **náhrady mzdy z kalendářních dnů na pracovní dny a jednu odpracovanou hodinu** (je to z toho důvodu, že zákoník práce zná již pouze hodinový průměrný výdělek)

Tzn., že

- první redukční hranice pro výpočet náhrady mzdy by byla **151,03 Kč** (863x0,175)
- druhá redukční hranice by byla **226,63 Kč** (1295x0,175)
- třetí redukční hranice by byla **453,08 Kč** (2589x0,175).

Pro účely výpočtu náhrady mzdy se průměrný výdělek zaměstnance (jedná se o průměrný výdělek používaný pro pracovněprávní účely, tj. pro dovolenou nebo náhradu mzdy) upraví tak, že do částky první redukční hranice se počítá **90 %**, z částky nad první redukční hranicí do druhé redukční hranice se počítá **60 %**, z částky nad druhou redukční hranicí do třetí redukční hranice se počítá **30 %** a k částce nad třetí redukční hranicí se nepřihlíží.

Z toho vyplývá, že při výpočtu náhrady mzdy se průměrný hodinový výdělek do výše 151,03 Kč započte 90%, tj. maximálně **135,92 Kč**.

Průměrný hodinový výdělek v pásmu 151,03 Kč až 226,63 Kč se započte 60%, tj. maximálně **45,36 Kč**.

Průměrný hodinový výdělek ve třetím pásmu mezi 226,63 až 453,08 Kč se započte 30%, tj. maximálně **67,93 Kč**.

Maximální průměrný výdělek pro výpočet náhrady mzdy by činil 135,92+45,36+67,93 tj. 249,21 Kč. Ten by se ale týkal zaměstnance s hrubým měsíčním příjmem cca 79000 Kč (2589x30,41).

3/ ZMĚNA ZÁKONA 155/95 Sb. O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

Zákonem 314/2012 Sb. se mění zákon 155/95 Sb. o důchodovém pojištění tak, že se do § 67 odst. 6 vkládá za první větu nová druhá věta, která zní:

Pro zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů v období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2015 se však při stanovení růstu cen podle věty první použije jen jedna třetina procentního přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Z této změny vyplývá, že v období let 2013 až 2015 budou důchody valorizovány pouze o jednu třetinu růstu spotřebitelských cen (inflace) a jednu třetinu růstu reálné mzdy. Dosud se důchody zvyšovaly o celý růst spotřebitelských cen a o jednu třetinu růstu reálné mzdy. To, že důchody již pro rok 2013 byly valorizovány minimálně je zřejmé z bodu 1, kde je uvedena výše jejich zvýšení...

Dále se do § 29 odst. 4 zákona doplnilo, že nárok na starobní důchod budou mít i ti, kdo nesplní podmínku doby důchodového pojištění, pokud dosáhnou věku 65 let *nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let.*

Zde se jedná o technickou opravu, protože zákonodárci zapomenuli na to, že v budoucnu bude důchodový věk i vyšší než 65 let...

4/ JEŠTĚ K ČERPÁNÍ DOVOLENÉ NA ZOTAVENOU OD 1. 1. 2012

Zákonem 365/2011 Sb. došlo k několika zásadním změnám v čerpání dovolené na zotavenou.

Především si může od 1. 1. 2012 určit čerpání dovolené také sám zaměstnanec, pokud mu její čerpání neurčí zaměstnavatel ani do 30. 6. následujícího kalendářního roku. *Tzn., že u dovolené z roku 2011, u které neurčil zaměstnavatel její čerpání ani do 30. 6. 2012, si může její čerpání určit i sám zaměstnanec, a to kdykoliv.* Zde je ale potřeba si uvědomit, že zaměstnavatel má i nadále povinnost určit zaměstnanci čerpání dovolené tak, aby byla vyčerpana do konce kalendářního roku. I když v tomto případě nebude moci určit čerpání dovolené neurčené do 30. 6. následujícího roku, ale může určit čerpání dovolené z běžného roku. Tím dojde k situaci, že zaměstnanci sice zůstane právo na určení dovolené neurčené do 30. 6., ale zároveň mu bude určena dovolená „nová“ z běžného roku. Pokud budeme vycházet ze zásady, že nejprve je vždy čerpána dovolená, na niž vzniklo právo nejdříve, nastane situace, kdy zaměstnanci sice zůstane právo na určení dovolené, ale bude se již jenat o dovolenou běžného roku. Jak by to vypadalo v praxi si uvedeme na konkrétním příkladu:

Např. zaměstnanec má dovolenou z roku 2011 v délce dvou týdnů. Zaměstnavatel mu neurčil její čerpání do 30. 6. 2012, takže po tomto datu si může určit její čerpání i sám zaměstnanec. Zaměstnavatel ale určil tomuto zaměstnanci čerpání dovolené v délce 3 týdnů od 20. 8. 2012 do 9. 9. 2012. a potom od 22. 10. do 28. 10. 2012. V tomto případě po skončení roku 2012 bude mít zaměstnanec vyčerpanou celou dovolenou z roku 2011 a dva týdny dovolené z roku 2012. Zaměstnanci sice zůstává právo na určení si čerpání dvou týdnů dovolené, ale to je asi tak vše, co mu zůstalo...

ZÁVĚR: k situaci nečerpání nebo neurčení dovolené by vůbec nemělo dojít, protože podle zákoníku práce platí toto:

- dobu čerpání dovolené je **povinen určit zaměstnavatel podle písemného rozvrhu čerpání dovolené** (dříve plánu dovolených) tak, aby dovolená mohla být vyčerpana zpravidla vcelku a do konce kal. roku, ve kterém právo na dovolenou vzniklo, pokud není dále stanoveno jinak - § 217 odst. 1 ZP

- čerpání dovolené je **zaměstnavatel povinen určit tak, aby dovolenou vyčerpal v kal. roce, ve kterém zaměstnanci právo na dovolenou vzniklo**, ledaže v tom zaměstnavateli **brání překážky** v práci na straně zaměstnance nebo **naléhavé provozní důvody** - § 218 odst. 1 ZP

Překážky v práci na straně zaměstnance (nemoc, mateřská a rodičovská dovolená) jsou vyřešeny v odst. 4 § 218 – dovolená se vyčerpá po skončení těchto překážek...

Neurčení dovolené z důvodu naléhavých provozních důvodů – kdy může tato situace nastat – např. při dlouhodobém onemocnění jednoho mistra, musí za něho zbývající mistři převzít směny, nebo zaměstnavatel získal výhodnou zakázku, kterou musí splnit do určitého termínu, protože jinak může zkrachovat apod. Toto jsou naléhavé provozní důvody, kdy nemusí být dovolená určena do konce běžného kal. roku a kdy si toto zaměstnavatel obhájí před Inspekcí práce.

- nemůže-li být dovolená vyčerpána do konce kal. roku, ve kterém na ni nárok vznikl, musí ji zaměstnavatel **určit tak, aby byla vyčerpána nejpozději do konce následujícího kal. roku** - § 218 odst. 2 ZP

Překážky v práci na straně zaměstnance (nemoc, mateřská a rodičovská dovolená) jsou vyřešeny v odst. 4 § 218 – dovolená se vyčerpá po skončení těchto překážek...

Neurčení dovolené z důvodu naléhavých provozních důvodů ani do konce následujícího kal. roku je podle našeho názoru nesmysl, protože to by ten „zastupovaný mistr“ musel marodit přes rok a zde už by si měl zaměstnavatel najít jiného... V případě výhodných zakázek trvajících déle než jeden rok, by bylo vhodné, aby zaměstnavatel přijal další zaměstnance tak, aby si ostatní mohli vyčerpat dovolenou...

- není-li čerpání dovolené určeno nejpozději do 30. 6. následujícího kal. roku, má právo **určit čerpání dovolené rovněž zaměstnanec** - § 218 odst. 3 ZP

Tato situace v praxi vůbec nemusí nastat, pokud sám zaměstnavatel určí zaměstnanci čerpání zbývajících dvou týdnů dovolené např. od 1. 10. do 14. 10. nebo pokud si vedoucí zaměstnanci plní své úkoly průběžně v průběhu roku.

- fyzická (právnícká osoba) se dopustí **přestupku (správního deliktu) na úseku dovolené** tím, že mimo jiné poruší povinnosti vztahující se k čerpání dovolené nebo určení jejího nástupu. Za tyto přestupky (správní delikty) lze uložit **pokutu až do výše 200000 Kč** - § 16 (§ 29) zákona 251/2005 Sb. o inspekci práce.

Nečerpání dovolené u zaměstnanců je ve většině případů způsobeno neplněním povinností ze strany vedoucích zaměstnanců, kteří jsou podle § 302 písm. f) ZP povinni zabezpečovat dodržování právních předpisů, a to i předpisů na úseku čerpání dovolené.

5/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY V PŘÍPADĚ SOUBĚHU ZAMĚSTNÁNÍ A POBÍRÁNÍ DŮCHODU

V poslední době se množí případy, kdy dochází k nařízení výkonu rozhodnutí i na zaměstnance, kteří pobírají některý druh důchodu. V těchto případech, kdy se jedná o více plátců současně, se můžeme setkat s dvěma způsoby nařízení výkonu rozhodnutí:

- v nařízení výkonu rozhodnutí je uvedeno, že **nezabavitelné částky jsou uplatňovány u jiného plátce příjmů** (někdy je uvedeno přímo u ČSSZ). V tomto případě postupuje zaměstnavatel takto:

porovná čistou mzdu s částkou na 8762 Kč, v případě, že je čistá mzda vyšší než 8762 Kč, srazí se celá částka nad 8762 Kč plus ještě jedna nebo dvě třetiny z 8762 Kč podle toho, zda se jedná o přednostní nebo nepřednostní pohledávku.

Pokud je čistá mzda nižší než 8762 Kč, zaokrouhlí se směrem dolů na částku dělitelnou třemi a podle druhu pohledávky se srazí jedna nebo dvě třetiny.

S tímto způsobem nařízení výkonu rozhodnutí se setkáme u poživatelů starobních důchodů nebo u invalidních důchodů pro invaliditu třetího stupně. Tyto důchody jsou vyšší a ČSSZ z nich může bez problému odečíst nezabavitelné částky.

- v nařízení výkonu rozhodnutí je uvedeno, aby **plátce mzdy započtl výši důchodu např. 6280 Kč na nezabavitelnou částku**. V tomto případě postupuje zaměstnavatel takto:

vypočte nezabavitelnou částku u zaměstnance, např. je zaměstnanec ženatý a částka činí 5841,33+1460,33 tj. po zaokrouhlení 7302 Kč. V tomto případě by si jako nezabavitelnou částku uplatněnou u zaměstnavatele mohl odečíst pouze 1022 Kč (7302-6280). Tzn., že čistá mzda by se snížila o 1022 Kč a vše ostatní by podléhalo srážkám ze mzdy (postup je potom stejný jako u první varianty).

S tímto druhým způsobem nařízení výkonu rozhodnutí se setkáme ve většině případů u invalidních důchodů pro invaliditu prvního nebo druhého stupně. Tyto důchody jsou nižší a ČSSZ by v nich neuplatnila plně nezabavitelné částky. V případě, že dochází k valorizaci důchodu, posílá ten, kdo nařídil výkon rozhodnutí plátcu mzdy zvýšení částky, která by se započtla na nezabavitelnou částku, např. 6280 Kč se zvyšuje 6390 Kč.

6/ STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE A DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ RESP. SLEVA NA STUDIUM

Někteří zaměstnavatelé se domnívají, že poskytování slevy na dani na studium a daňového zvýhodnění na vyživované dítě se uplatňuje, z pohledu soustavné přípravy na budoucí povolání, za stejných podmínek rodičům i studentovi. Při jejich poskytování jsou ale určité rozdíly, které se zde pokusíme shrnout.

Doba, do které je možné slevu na studium nebo daňové zvýhodnění poskytovat?

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě je možné poskytovat poplatníkům podle § 35c odst. 6 zákona 586/92 Sb. o daních z příjmů (dále jen ZDP) nejdéle **do dovršení 26 let věku** (nesmí však pobírat invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně) a není přitom rozhodující, zda dítě studuje v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu a zda se jedná o prezenční, dálkovou nebo kombinovanou formu studia.

Slevu na dani na studium je možné poskytovat studentovi, který při studiu pracuje také až **do dovršení 26 let věku** nebo v případě prezenční formy studia v **doktorském** studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání **až do dovršení věku 28 let** (§ 35ba odst. 1 písm. f) ZDP).

Od kdy lze daňové zvýhodnění resp. slevu na dani uplatnit?

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě lze podle § 35c odst. 10 uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém začíná soustavná příprava na budoucí

povolání. Tzn., že pokud bylo dítě zapsáno ke studiu na vysoké škole dne 12. září, náleží daňové zvýhodnění již za měsíc září.

Slevu na dani na studium lze uplatnit podle § 35ba odst. 3 ZDP za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly podmínky pro její uplatnění splněny. Tzn., že pokud bylo dítě zapsáno ke studiu na vysoké škole dne 12. září, náleží sleva na studium od měsíce října, protože v něm jsou podmínky soustavné přípravy splněny na počátku měsíce.

Prokázání studia a přihlédnutí k němu?

Při prokázání **daňového zvýhodnění** na vyživované dítě přihlédne plátce daně podle § 38k odst. 1 ZDP k těmto skutečnostem **již v měsíci, kdy mu byly prokázány.** Tzn., že pokud zaměstnanec přinesl potvrzení o studiu dítěte v měsíci září, náleží daňové zvýhodnění již za tento měsíc.

Při prokázání **slevy na dani na studium** se postupuje **obdobně** (tzn. přihlédne se již v měsíci, kdy bylo studium prokázáno), ale musí být studentem od začátku tohoto měsíce. Např. pokud u nás nastoupí student od 1. 10. 2012 a přinesl nám potvrzení o studiu (studentem je od 12. září 2012) již v měsíci říjnu, náleží mu sleva na dani za měsíc říjen. Toto by neplatilo, pokud by se stal studentem až od 10. 10. 2012, protože nebyla splněna podmínka pro uplatnění slevy na studium na začátku měsíce října.

U ostatních slev na dani se k nim přihlédne až od měsíce následujícího po měsíci, kdy je prokázal.

7/ KONEC LETNÍHO ČASU

Dne 28. října 2012 končí, podle **NV 222/2011 Sb. o zavedení letního času v letech 2012 až 2016,** letní čas.

V § 3 tohoto NV se řeší „vliv zavedení letního času na stanovenou týdenní pracovní dobu“.

V odst. 1 se uvádí, že „stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž počátek letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku zavedení letního času zkrátí, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu kratší“.

V odst. 2 se říká, že „stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž konec letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku ukončení letního času prodlouží, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu delší“.

Z odst. 1 a 2 se dá vyčíst to, že zaměstnanec, který odpracuje při přechodu na letní čas místo 40 hodin pouze 39 hodin, splnil stanovenou týdenní pracovní dobu. Naopak u zaměstnance, který při ukončení letního času odpracoval místo 40 hodin 41 hodin, je týdenní pracovní doba splněna odpracováním těchto 41 hodin a tato hodina navíc není přesčasovou prací. Co se týče **odměňování**, tak by měl být postup zaměstnavatele následující:

- o u zaměstnanců odměňovaných měsíční mzdou, obdrží zaměstnanec plnou měsíční mzdu jak při odpracování jedné hodiny navíc, tak při odpracování o jednu hodinu méně.
- o u zaměstnanců odměňovaných hodinovou mzdou, by měl každý zaměstnanec obdržet mzdu za skutečně odpracované hodiny.

- o stejně by se postupovalo u složek mzdy poskytovaných za hodinu, tj. u příplatku za práci v noci, za práci v sobotu a neděli apod.

Tzn., že zaměstnanec, odměňovaný hodinovou mzdou, který při skončení letního času odpracoval místo plánovaných 12 hodin 13 hodin (nebo místo 8 hodin 9 hodin), obdrží mzdu za 13 resp. 9 hodin. Vzhledem k tomu, že v noční době (22,00 až 6,00 hod.) odpracoval díky posunu času 9 hodin, obdržel by příplatek za práci v noci za 9 hodin. Pokud mu náleží ještě další příplatky (např. za práci v sobotu a neděli nebo za práci přesčas), postupovalo by se při jejich výpočtu obdobně, tj. náležely by za skutečně odpracované hodiny.

Obdobný postup výpočtu mzdy by se u něho uplatnil i v případě přechodu na letní čas, kde by se zaměstnanci s hodinovou mzdou platilo vše jen za 7 hodin. **Letní čas bude v roce 2013 zaveden od 31. března a skončí 27. října 2013.**

8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

51/2012 Se zaměstnancem jsme při nástupu sjednali poskytování cestovních náhrad při přijetí do zaměstnání podle § 177 odst. 1 ZP. Máme dotaz, zda tyto cestovní náhrady jsou osvobozeny od daně z příjmů a zda jsou daňově uznatelným výdajem zaměstnavatele?

Podle § 6 odst. 7 písm. a) zákona o daních z příjmů nejsou předmětem daně náhrady cestovních výdajů do výše umožněné zákoníkem práce pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 ZP (státní sféra). Vzhledem k tomu, že § 177 ZP je uveden v části, která se vztahuje na státní sféru, nebudou předmětem daně ani náhrady cestovních náhrad při přijetí v podnikatelské sféře. Daňovou uznatelnost řeší § 24 odst. 2 písm. zh), kde se říká, že daňově uznatelné jsou cestovní náhrady do výše stanovené v zákoníku práce pro státní sféru.

52/2012 Náš zaměstnanec pobíral do 9. října 2012 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a byla u něho uplatňována sleva na dani 210 Kč měsíčně. Od 10. října 2012 mu byl přiznán řádný starobní důchod a on při jeho pobírání bude i nadále pracovat. Můžeme u něho uplatňovat slevu na dani na invaliditu, když víme, že rozhodnutí o invaliditě prvního stupně mu nebylo odebráno?

*Podle § 35ba odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů (ZDP) se může sleva na dani 2520 Kč (210 Kč měsíčně) uplatnit u poplatníka, který pobírá invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně nebo jeho nárok na invalidní důchod zanikl z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto důchodu a starobního důchodu. Zánik nároku na invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu se starobním důchodem Vám musí zaměstnanec prokázat **potvrzením** místně příslušného **správce daně** o tom, že mu zanikl nárok na invaliditu prvního stupně z důvodu souběhu nároku na invalidní a starobní důchod (§ 38l odst. 2 písm. c) ZDP). Bez tohoto potvrzení nelze od listopadu 2012 slevu na invaliditu uplatňovat. Bylo by vhodné, aby zaměstnanec vzal rozhodnutí o tom, že je invalidní pro invaliditu prvního stupně (rekomandaci) a zašel s ním na příslušný Finanční úřad, kde by mu měli potvrzení vystavit.*

53/2012 Mohli bychom si zaměstnance uvedeného v předchozím příkladu započíst na plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením za rok 2012 a jak to bude se zápočtem v budoucnu?

Podle § 67 odst. 2 zákona o zaměstnanosti jsou osobami se zdravotním postižením fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány invalidními v prvním, druhém nebo třetím stupni. Podle odst. 3 tohoto paragrafu tuto skutečnost dokládají posudkem nebo potvrzením orgánu sociálního zabezpečení. Pokud má Váš zaměstnanec potvrzení, že je invalidní v prvním stupni bez jakéhokoliv časového omezení, lze jej na plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením započíst jak v roce 2012, tak v letech následujících. To, že již nepobírá invalidní důchod, není pro tento účel podstatné. Doporučujeme upozornit zaměstnance, aby Vás včas informoval, pokud by mu byla invalidita prvního stupně od určitého data odebrána, protože po tomto datu by jej již nešlo na plnění povinného podílu započíst.

54/2012 Jak máme správně aplikovat § 163 odst. 4 zákoníku práce, kde je řešena tuzemská pracovní cesta spadající do dvou dnů v případě, že zaměstnanec byl na pracovní cestě první den 16 hod. a druhý den mu nevznikl nárok na stravné, protože trvala pouze 4 hodiny? A druhý dotaz je, zda můžeme aplikovat § 163 odst. 4 ZP i na zahraniční pracovní cesty?

V případě odděleného posuzování obou pracovních cest by zaměstnanci vznikl nárok na stravné první den ve výši max. 116 Kč (pracovní cesta déle než 12 hod., nejdéle však 18 hod.) a druhý den by neměl nárok na stravné vůbec. Pokud bychom tuto pracovní cestu posuzovali jako jednu pracovní cestu, vznikl by zaměstnanci nárok na stravné ve výši max. 181 Kč, protože trvala déle než 18 hod. (16+4=20). Při takovýchto pracovních cestách musíme vždy provést dvojí výpočet, a to každý den odděleně a oba v součtu. U zaměstnance uplatníme to, co je pro něho výhodnější. Tento postup by se ale neměl uplatnit u zahraničních pracovních cest, protože s účinností od 1. 1. 2012 začalo platit, že se stravné poskytne ve výši a za podmínek uvedených v § 163 ZP, s výjimkou odstavce 4.

55/2012 Zaměstnanci, s kterým byl ukončen pracovní poměr v měsíci září, jsme vyplatili odstupné ve výši trojnásobku jeho průměrného výdělku. Nyní jsme zjistili, že bychom tohoto zaměstnance od měsíce listopadu opět potřebovali (velká zakázka do Německa). Jak to udělat, aby nemusel vracet odstupné, protože se jedná pouze o krátkodobou práci do konce roku? Můžeme s ním na měsíce listopad a prosinec udělat dohodu o provedení práce? Do rozsahu 300 hodin v roce 2012 bychom se vešli, ale odměna v obou měsících překročí 10000 Kč, takže založí účast na nemocenském pojištění. Nebude muset odstupné vrátit, když u nás pracoval v zaměstnání, které zakládá účast na nemocenském pojištění?

Podle § 68 odst. 1 ZP je zaměstnanec povinen vrátit zaměstnavateli odstupné, pokud by u něho nastoupil do pracovního poměru nebo na dohodu o pracovní činnosti před uplynutím doby určené podle počtu násobků průměrných výdělků, z nichž byla odvozena výše odstupného. O dohodě o provedení práce se v § 68 nehovoří, takže je možno ji se zaměstnancem sjednat. To, že z této dohody bude odvedeno sociální a zdravotní pojištění není rozhodné.

56/2012 V měsíci srpnu k nám nastoupil zaměstnanec, který neměl na zápočtovém listu uvedeny žádné srážky ze mzdy. Ještě v tomto měsíci jsme obdrželi exekuční příkaz z roku 2012 na částku cca 25000 Kč a ihned jsme začali s prováděním srážek. Nyní v měsíci říjnu přišel exekuční příkaz z roku 2010, kde je uvedeno, že tento příkaz získal již své pořadí u předchozích plátců mzdy a že na něj bylo sraženo cca 12000 Kč a zbývá ke srážení 30000 Kč. Jak máme v tomto případě postupovat? Můžeme pokračovat ve srážení exekučního příkazu, který jsme obdrželi jako první nebo jej musíme zastavit a srážet exekuci, která již získala své pořadí?

Podle § 293 odst. 2 občanského soudního řádu (OSŘ) zůstává pohledávce při změně plátce mzdy zachováno pořadí, které získala u předchozího plátce mzdy. Z toho vyplývá, že bude třeba zastavit provádění srážek ve prospěch exekuce, která došla jako první a začít provádět srážky pro exekuci, která získala své pořadí u předchozích plátců mzdy. O této situaci je třeba písemně informovat exekutora, jehož exekuci jste museli zastavit. Vinu za tuto situaci má většinou zaměstnanec, který nepředložil zápočtový list dalšímu postupnému zaměstnavateli a než jej u něho exekuce dostihl, ukončil zaměstnání a dostal zápočtový list bez jakýchkoliv srážek.

57/2012 Přispíváme zaměstnancům na životní pojištění nebo penzijní připojištění částkou 1000 Kč měsíčně (tato je od daně osvobozena). V měsíci září přišel na jednoho zaměstnance exekuční příkaz a my začali provádět srážky ze mzdy. Je třeba provádět srážku ze mzdy i z příspěvku na životní pojištění nebo penzijní připojištění? Podle exekutorky jsme povinni z něho srážku ze mzdy provést.

Vzhledem k tomu, že příspěvek zaměstnavatele na tyto účely není považován za mzdu a jelikož není uveden ani v § 299 OSŘ mezi jinými příjmy, není možné z něho srážky ze mzdy provádět. Tento příjem se objeví na mzdovém listu zaměstnance jako příjem od daně osvobozený, ale v čisté mzdě se neobjeví.

58/2012 Musí se zaměstnanci proplatit odpracované hodiny práce přesčas již v měsíci, kdy byla práce konána nebo je možné je proplatit až v měsíci, kdy čerpá zaměstnanec náhradní volno za práci přesčas?

Podle § 114 odst. 1 ZP přísluší zaměstnanci za dobu práce přesčas mzda a příplatek ve výši 25% průměrného výdělku, pokud se nedohodli na poskytnutí NV místo příplatku. Z toho vyplývá, že by se odpracované hodiny práce přesčas měly zaplatit v měsíci, kdy byla práce přesčas vykonána. ZP v § 353 odst. 3 počítá ale i s variantou, že odpracované hodiny práce přesčas budou zaplacený až v měsíci, kdy bude čerpáno NV. Doporučujeme stanovit konkrétní postup proplácení přesčasových hodin ve vnitřním předpisu zaměstnavatele.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO:

ORIGINALITA TKVÍ V UMĚNÍ ZATAJIT PRAMENY.

**ZMĚNY V ZÁKONECH Z OBLASTI ODMĚŇOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ, KTERÉ
BUDOU PLATIT OD 1. 1. 2013**

TERMÍNY A MÍSTA KONÁNÍ:	V.S.
15. 11. LIBEREC – Restaurace u Košků, Vrchlického 50/15, Liberec 13	2112
16. 11. ÚSTÍ nad Labem – Národní dům, Velká Hradební 33	2212
20. 11. HRADEC KRÁLOVÉ – STŘELNICE	2312
21. 11. OLOMOUC – Regionální centrum Olomouc, Jeremenkova 40B	2412
22. 11. ZLÍN – hotel MOSKVA	2512
23. 11. BRNO – hotel INTERNATIONAL	2612
26. 11. PLZEŇ – PEKLO, Pobřežní 10	2712
27. 11. KARLOVY VARY – LS THERMAL	2812
28. 11. ČESKÉ BUDĚJOVICE – METROPOL	2912
30. 11. PRAHA- Automotoklub, Opletalova 29 (naproti hl. nádraží)	3012

PROGRAM:

8,30 - 9,00 Prezenze

9,00 - 13,00 Přednáška k těmto tématům

- **Změny daňových a pojistných zákonů v souvislosti se snižováním schodku rozpočtů** (solidární daň, zrušení odpočtu u důchodců, omezení paušálů u podnikatelů, zrušení stropu u zdravotního pojištění apod.)
- **„Předdůchody“** (kdy bude možné do předdůchodu odejít, jaké musí být splněny podmínky pro jeho přiznání, možnost výdělečné činnosti při předdůchodech, dopad na řádný starobní důchod, zvýšení daňově osvobozeného příspěvku zaměstnavatele na penzijní a životní pojištění apod.)
- **Nový zákon o pojistném na důchodové spoření** (výše pojistného, vyměřovací základ pro toto pojistné, kam a jak odvádět, změny v dalších zákonech v souvislosti s jeho přijetím apod.)
- **Důchodová reforma** (druhý a třetí pilíř důchodové reformy, výhodnost vstupu do II. a III. pilíře, dávky z těchto pilířů, kdy do těchto pilířů vstoupit, co bude se stávajícím penzijním připojištěním se státním příspěvkem apod.)
- **Změny některých hodnot pro rok 2013** (nové redukční hranice pro náhradu mzdy, nemocenské a důchody, vyšší maximální vyměřovací základy pro SZ a VZP, minimální odvody pro podnikatele apod.)
- **Další změny** (závodní preventivní péče, státní soc. podpora)
- **Odpovědi na dotazy**

Lektor: ing. Jaroslav Růžička

Při prezenci obdrží každý brožuru k provádění srážek ze mzdy a kontu prac. doby.

VLOŽNÉ:

*Vložené na seminář včetně občerstvení činí po promítnutí slevy **1200 Kč** za jednu osobu. Při neúčasti vložné nevracíme, ale je možno vyslat náhradníka. Na jednu přihlášku můžete přihlásit maximálně 5 osob.*

Úhradu vložného proveďte převodem z účtu před datem konání semináře na náš účet číslo **42638504/0600 u GE Money Bank**, jako **variabilní symbol uveďte číslo příslušející k jednotlivým místům konání** a konstantní symbol **308**. Při platbě složenkou uveďte variabilní symbol do zprávy pro příjemce.

Závazné přihlášky posílejte řádně vyplněné na výše uvedenou adresu naší firmy – ve vlastním zájmu uvádějte **přesný obchodní název Vaší firmy vč. DIČ a čísla Vaší smlouvy** (bez těchto údajů nebude daňový doklad úplný).

DAŇOVÝ DOKLAD OBDRŽÍTE PŘI PREZENCI.

Bližší informace obdržíte na níže uvedeném telefonním čísle. Závaznou přihlášku je možno poslat i FAXEM nebo elektronickou poštou.

**KOEFICIENT NÁRŮSTU VŠEOBECNÉHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU
PRO DŮCHODY PŘIZNANÉ V ROCE
2013**

ROK	všeobecný vyměřovací základ	koeficient nárůstu	ROK	všeobecný vyměřovací základ	koeficient nárůstu
1986	2964	8,73260	2001	14640	1,76799
1987	3026	8,55368	2002	15711	1,64747
1988	3095	8,36298	2003	16769	1,54353
1989	3170	8,16512	2004	17882	1,44746
1990	3286	7,87688	2005	18809	1,37612
1991	3792	6,82580	2006	20050	1,29094
1992	4644	5,57352	2007	21527	1,20237
1993	5817	4,44962	2008	23280	1,11183
1994	6896	3,75340	2009	24091	1,07440
1995	8172	3,16733	2010	24526	1,05535
1996	9676	2,67501	2011	25093	1,0315
1997	10696	2,41992	2012		1
1998	11693	2,21358			
1999	12655	2,04531			
2000	13490	1,91871			

Všeobecný vyměřovací základ za rok 2011 činí Kč **25093**

Přepočítací koeficient pro úpravu všeobecného
vyměřovacího základu za rok 2011 činí Kč **1,0315**

Přepočtený všeobecný vyměřovací základ r. 2011 činí Kč **25883,4295**